

Afgørelser – Reg. nr.: 01090.00

Fredningen vedrører: Askov Træ

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

03-06-1947

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

A F S K R I F T .

No. 516/1947-48.

Anmeldt af:
Fredningsnævnet for Ribe Amts-
raadskreds, Ribe.Stempel- og gebyrfri i H.t.
Lov Nr. 140/1937 § 33.

F r e d n i n g s d e k l a r a t i o n .

Undertegnede Fabrikant Harald Lervad freder herved med bindende Virkning for mig og senere Ejere det paa min Ejendom, Matr. Nr. 7b Askov By, Malt Sogn, staaende, gamle Asketræ lige ved den forbi min Have førende Kommunevej.

Træet fredes saaledes, at det ikke maa fældes, topskæres, grenkappes eller paa anden Maade udsættes for en Behandling, der kan føre til dets ødelæggelse. Maatte det paa Grund af Træets Sygdom være nødvendigt enten helt at fælde Træet eller kappe Grene, maa dette kun ske efter Samraad med den tilsynsførende Skovrider.

Nærværende Deklaration vil være at tinglyse paa Ejendommen.

Paataleret tilkommer Ejeren, Fredningsnævnet for Ribe Amtsrads-kreds samt Danmarks Naturfredningsforening hver for sig eller i Forening.

Askov, den 10. Januar 1947.

Harald Lervad.

Til Vitterlighed:

Navn: Chr. Madsen Mogensen	Navn: Chr. Fuglede Sørensen
Stilling: Rentier	Stilling: Grd.
Bopæl: Askov pr. Vejen	Bopæl: Askovgaard, Vejen.

G o d k e n d e s .

Fredningsnævnet for Ribe Amtsrads-kreds, den 3. Juni 1947.

B r u n .

Indført i Dagbogen for Retskreds Nr. 88, Gørding-Malt Herreder, den 4. Juni 1947.

Lyst, Tingbog Bd. Ma II Bl. 221 Akt: Skab B Nr. 381.
Jastrup.

Afskriftens Rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Ribe Amtsrads-kreds, den 11. Juni 1947.

DISPENSATIONER >

Afgørelser – Reg. nr.: 01090.00

Dispensationer i perioden: 05-03-1992 - 23-06-2005

FREDNINGSNÆVNET

FOR

RIBE AMTS FREDNINGSKREDS

Rolfsgade 94 . Postbox 60
6701 Esbjerg . Tlf. 05 13 66 77

Formanden

Esbjerg, den 5 MRS. 1992

/iø

J.nr. 28/92

Under henvisning til naturfredningslovens § 58 skal nævnet herved meddele, at nævnet dags dato har tilskrevet Vejen kommune, teknisk forvaltning, Rådhuset, 6600 Vejen således:

I besvarelse af Deres andragende af 10. februar 1992 angående tilladelse for Vejen kommune, v/kommunegartner Freddie Bierbaum til ~~opførelse af~~ afskæring af en gren på et fredet asketræ på matr. nr. 7 b og 7 g Askov by, Malt, Vejen kommune skal nævnet herved for sit vedkommende i medfør af naturfredningslovens § 34 dekl. af 3/6-1947 meddele tilladelse til det planlagte ~~byggeri~~ på vilkår, at ~~opførelsen~~ sker i overensstemmelse med ~~de~~ fremsendte ~~tegnninger~~ m.v. og de nævnet iøvrigt givne oplysninger.

Nævnets afgørelse kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af andrageren, Ribe amtsråd, primærkommunen, Danmarks Naturfredningsforening og Skov- og naturstyrelsen, jfr. naturfredningslovens § 58.

~~Evt. byggeri må derfor ikke påbegyndes inden klagefristens udløb.~~

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets godkendelse ikke udnyttes, førend sagen er færdigbehandlet af Overfredningsnævnet.

Denne godkendelse bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år.

P. n. v.
E. b.

Poul Halq Andersen
sekr.

Skov- og Naturstyrelsen

4. kontor

Slotsmarken 13

2970 Hørsholm.

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
= 6 MRS. 1992

1211/9-0001
40

Handwritten signature/initials

15 JUNI 1998

Fredningsnævnets afgørelse
i sagen om fundaments - og
facadearbejde ved det fre-
dede asketræ på Vejenvej 5
i Askov.

(J. nr. 15/1998)

I en skrivelse af 12. marts 1998 har Vejen Kommune oplyst Ribe Amtskommune om, at kommunen har givet Anders Lervad & Søn A/S, Askov, Vejen, byggetilladelse til renovering af fundamentet og facaden på ejendommen Vejenvej 5, Askov. Ud for ejendommens sydøstlige hjørne står et asketræ, der er fredet. Fundaments - og facadearbejdet vil ifølge kommunens oplysninger sandsynligvis berøre træets rodnet. Arbejdets gennemførelse kræver derfor, at fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 meddeler dispensation til dets gennemførelse.

Fredningsnævnet har behandlet sagen og har besluttet at meddele andrageren den fornødne dispensation på de nedenfor anførte vilkår.

Om sagens nærmere omstændigheder er oplyst følgende:

Ved en skrivelse, der er dateret den 14. januar 1947, rettede Danmarks Naturfredningsforening henvendelse til fredningsnævnet for Ribe Amt, fordi foreningen havde modtaget et udkast til en fredningsdeklaration, dateret den 10. januar 1947, fra fabrikant Harald Lervad, Askov, om fredning af et gammelt asketræ, som stod i et hjørne på Harald Lervads grund, matr. nr. 7 b Askov, Malt. Ifølge Harald Lervads oplysninger skulle asketræet i sin tid have stået i stengærdet, som afgrænsede byvejen.

Fredningsnævnet behandlede sagen på nævnets møde den 30. maj 1947, hvor nævnet "ud fra landskabelig - æstetiske grunde fandt det meget ønskeligt at bevare Træet "; nævnet godkendte derfor det udkast til fredningsdeklaration, som Harald Lervad havde udarbejdet.

Det hedder i fredningsdeklarationen:

" Undertegnede Fabrikant Harald Lervad freder herved med bindende Virkning for mig og senere Ejere det på min Ejendom, Matr. Nr. 7 b Askov By, Malt Sogn, staaende, gamle Asketræ lige ved den forbi min Have førende Kommunevej.

Træet fredes saaledes, at det ikke maa fældes, topskæres, grenkappes eller paa anden Maade udsættes for en Behandling, der kan føre til dets Ødelæggelse. Maatte det paa Grund af Træets Sygdom være nødvendigt enten helt at fælde Træet eller kappe Grene, maa dette kun ske efter Samraad med den tilsynsførende Skovrider.

Nærværende Deklaration vil være at tinglyse på Ejendommen.

Paataleret tilkommer Ejeren, Fredningsnævnet for Ribe Amtsrådskreds samt Danmarks Naturfredningsforening hver for sig eller i Forening.....".

Deklarationen blev efter fredningsnævnets godkendelse tinglyst på Harald Lervads ejendom i Askov.

Ved en skrivelse af 12. marts 1998 meddelte Vejen Kommune Anders Lervad & Søn A/S, Askov, der nu ejer ejendommen matr. nr. 7 b, Askov, Malt, byggetilladelse til at udføre en ny facademur på ejendommen ud for det fredede asketræ. Samme dag skrev kommunen til Ribe amtskommune om projektet. Det hedder i skrivelsen blandt andet:

" .....

Der forefindes et træ i umiddelbar nærhed af det sydøstlige hjørne af den aktuelle facade. Dette træ er omfattet af en fredningskendelse udarbejdet af Fredningsnævnet for Ribe Amt.

Træets placering er vist på vedlagte kopi af et landinspektørrids.

I forbindelse med udførelsen af den aktuelle facade skal der udføres et fundament. Fundament og facade vil få en afgrænsning på maksimalt 250 mm fra den eksisterende facade. Udgravningen for fundamentet vil sandsynligvis få en bredde på ca. 400 mm fra den eksisterende facade. Fundamenterne skal føres til frostfast og bæredygtig bund ca. 900 mm under eksisterende terræn.

Udgravning for fundament og arbejder med fundament vil sandsynligvis berøre træets rodnet.

Det er vurderet, at de planlagte arbejder forudsætter en dispensation i forhold til bestemmelser givet i fredningskendelsen.

Landskabskontoret ved Ribe Amt anmodes således hermed om at vurdere den aktuelle sag....."

Landskabskontoret videresendte den 2. april 1998 sagen til fredningsnævnet. Det hedder i videresendelsesskrivelsen blandt andet:

".....

Den 26. marts 1998 er der her fra afdelingen foretaget en besigtigelse af ejendommen, hvor det fredede asketræ står. Ved besigtigelsen blev det imidlertid konstateret, at det i Vejen Kommunes brev omtalte funderingsarbejde allerede var udført.

Da funderingsarbejdet tilsyneladende er sket med passende hensyntagen til træet, kan det herfra anbefales, at nævnet efter omstændighederne efterfølgende legaliserer " indgrebet " ved udstedelse af en § 50 - dispensation. - På længere sigt vil " indgrebet " i træets rodnet formentlig ikke indvirke mærkbart på træet. Men det burde nok i sagens anledning overvejes, om træet ikke kunne hjælpes lidt ved, at cementbelægningen mellem fortovet og bygningen blev brudt op og erstattet af en flise - eller stenbelægning af en art, så regnvand bedre kunne trænge ned til træets rødder. - et forhold, der kunne drøftes med eje-

ren....."

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har i forbindelse med behandlingen af sagen indhentet en udtalelse fra Danmarks Naturfredningsforening. I en skrivelse af 19. april 1998 har naturfredningsforeningen blandt andet anført:

" Vi vil gerne støtte topograf J. Ellegårds forslag om at forbedre forholdene omkring det omtalte Asketræ i Askov.

Et stort areal omkring træet er asfaldteret, resten er flisebelagt.

For at give bedre mulighed for at regnvandet kan trænge ned til rødderne, foreslår vi nybelægning med tilhuggede granitsten. Dette vil også pynte meget på stedet....."

Fredningsnævnets afgørelse:

Da det funderingsarbejde, der er ansøgt om tilladelse til at udføre på ejendommen Vejervej 5, Askov, sandsynligvis efter de foreliggende oplysninger fra Vejen Kommune og Ribe Amtskommune vil berøre det fredede asketræs rodnet og dermed kan få betydning for asketræets livsbetingelser, skal fredningsnævnet ifølge fredningsdeklarationen og i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 meddele dispensation til det arbejde, som Anders Lervad & Søn A/S allerede har fået byggetilladelse til og - uden at afvente fredningsnævnets dispensation - har gennemført.

Efter de foreliggende oplysninger om arbejdets omfang og karakter meddeler fredningsnævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 Anders Lervad & Søn A/S dispensation, således at det udførte arbejde herved lovliggøres, dog på vilkår at Anders Lervad & Søn A/S fjerner den eksisterende cement - eller asfaltbelægning omkring asketræet og efter nærmere anvisning fra Ribe Amt, Natur - og planafdelingen, erstatter denne med en granitstensbelægning såle-

des, at regnvand bedre kan trænge ned til træets rodnet.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er meddelt den pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Anders Lervad & Søn A/S, Ribe Amtskommune, Vejen Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Skov - og Naturstyrelsen, lokale foreninger og andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indgives til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Naturklagenævnet.

Projektet må derfor ikke påbegyndes inden klagefristens udløb.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

--- Fredningsnævnet for Ribe Amts Fredningskreds, ---
Esbjerg, den 12. juni 1998.

Tage Hansen,

formand.

R

Skov- og Naturstyrelsen

8. kontor

Haraldsgade 53

2100 København Ø.

Ribe amt, Natur - og Landskabskontoret, Ribe, har i et brev af 9. februar d.a. anmodet om fredningsnævnets godkendelse til at beskære et asketræ på Vejervej i Askov. Asketræet er fredet ved en deklaration af 10. januar 1947, godkendt af fredningsnævnet den 3. juni s.a. Det fremgår af deklarationen, at Danmarks Naturfredningsforening og fredningsnævnet er påtaleberettigede. Fredningsnævnet skal derfor givet tilladelse til beskæringen.

Fredningsnævnets formand har behandlet sagen i medfør af forretningsordens § 9, stk. 2, og har besluttet at imødekomme amtets ansøgning.

Sagens baggrund:

Fabrikant Harald Lervad, Askov, pålagde den 10. januar 1947 sin ejendom matr. nr. 7 b Askov by, Malt, en fredningsdeklaration, hvorefter han med bindende virkning for sig selv og fremtidige ejere af ejendommen fredede et gammelt asketræ ved "den forbi min Have førende Kommunevej". Han bestemte i fredningsdeklarationen, at:

"Træet fredes saaledes, at det ikke maa fældes, topskæres, grenkappes eller på anden Maade udsættes for en behandling, der kan føre til dets Ødelæggelse. Maatte det på Grund af Træets Sygdom være nødvendigt enten helt at fælde Træet eller kappe Grene, maa dette kun ske efter Samraad med den tilsynsførende Skovrider.

Paataleret tilkommer Ejeren, Fredningsnævnet for Ribe Amtsrådskreds samt Danmarks Naturfredningsforening hver for sig eller i Forening".

I brevet af 9. februar 2005 har amtet blandt andet anført:

"Det er amtets vurdering, at der er behov for beskæring af træets krone. I de forløbne år er nogle større grene brækket af i vinden og derfor sidder der grenstumper tilbage, som bør renskæres af hensyn til træets sundhed. Træet har desuden en del døde grene, der bør fjernes. Derudover er der nogle få lavtsiddende grene over vejen og over bygningerne på Vejervej 5 og 7 som bør fjernes af trafikmæssige og bygningsmæssige årsager.

Amtet søger derfor Fredningsnævnets godkendelse til at beskære træet efter forstlige beskæringsprincipper. Da arbejdet skal ske i vinterperioden og inden saftspændingsperioden i træet bedes om

2001-1211/9-0001

en hurtig sagsbehandling. Alternativt bedes om en godkendelse, der kan udnyttes af aktuel myndighed de kommende vintre."

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet anmodede i et brev af 15. februar 2005 amtet om at oplyse, hvorvidt plejen af træet var blevet drøftet med den tilsynsførende skovrider; fredningsnævnet anmodede i bekræftende fald om at få tilsendt skovriderens udtalelse.

Dette brev besvarede amtet den 7. april 2005 med kopi af brev af 4. april 2005 fra den tilsynsførende skovrider. Den tilsynsførende skovrider har blandt andet anført i sit brev:

".....

Den underste gren, som rager ud over vejen er fornylig blevet påkørt og beskadiget. Det beskadigede sted vil givetvis blive angrebet af råd og på et tidspunkt brække af. Af hensyn til trafik-sikkerheden bør grenen skæres af.

Ind mod huset er en lidt større gren, som er helt tør - den bør skæres af inden den brækker af til fare for gående. Derudover er der flere tørre - lidt mindre - grene som også bør kappes inden de brækker af.

Den underste gren ind over huset er ikke rådden eller beskadiget, men berører taget - så af hensyn til huset bør grenen kappes af.

Jeg mener ikke det vil svækket træet nævneværdigt at afskære denne gren. Træet vil fremstå mere harmonisk hvis grenen kappes af.

Distriktet kan således anbefale amtets indstilling om pleje af træet".

Fredningsnævnet har herefter den 18. april 2005 anmodet Danmarks Naturfredningsforening om en udtalelse.

I brev af 30. maj 2005 har foreningen anført:

"Som svar på dit brev af 18-4-05 angående det gamle fredede asketræ i Askov har vi beset træet i dag. Vi ville vente med svaret til træet var sprunget helt ud; det er det nu.

Træet er lidt tyndt i toppen og desværre er der mange nye skud

ved roden.

Træet har haft det hårdt i mange år, dels p.g.a. asfaltering og kloakering med store maskiner som har ødelagt rodnettets....."

Fredningsnævnets afgørelse:

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra en fredningsbestemmelse, såfremt det ikke strider mod formålet med fredningen.

På baggrund af skovriderens udtalelse om nødvendigheden af beskæringen af træet finder fredningsnævnet, at amtets ansøgning er velbegrundet i træets tilstand, og den risiko, træet frembyder for bygningens tag. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, dispensation til beskæring af træet i overensstemmelse med skovriderens udtalelse, der er vedhæftet denne afgørelse.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Carsten Lervad, Askov, af ejendommen Skov - og Naturstyrelsen, Ribe amtskommune, Vejen kommune, Danmarks Naturfredningsforening og lokale foreninger samt andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

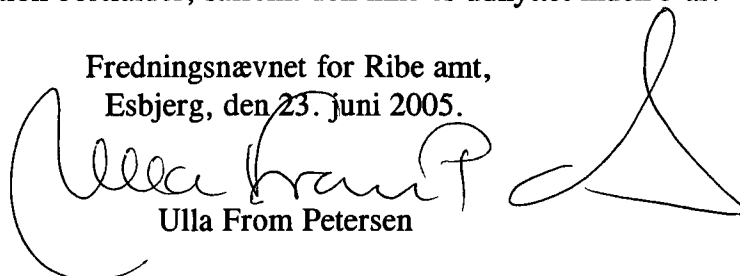
Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Naturklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Fredningsnævnet for Ribe amt,
Esbjerg, den 23. juni 2005.

Ulla From Petersen